

Laatija
Sisko Kotzschmar, Ismo Vendelin

Pvm.
21/03/2022

E-mail
sisko.kotzschmar@afry.com
ismo.vendelin@afry.com

Osallistujat

Keskusteluun osallistuneet viranomaiset, kaupungin edustajat ja hanketoimija:

Otanmäen koululla 21 henkilöä

Kajaanin kaupunki:
Kirsi Kyllönen, kaavasuunnittelija
Tarja Laatikainen, ympäristönsuojelutarkastaja (etänä)
Tea Heikkinen, Kajaanin kaupungin hallituksen jäsen ja tuulivoimastrategia-ryhmän jäsen (etänä)

Etäyhteydellä 22 henkilöä

Päivi Parikka, Kainuun sote, ympäristöterveys (etänä)

Tomi Mäkipelto, Pohjan Voima Oy:n toimitusjohtaja

LUOLAKANKAAN TUULIVOIMAHANKKEEN YLEISÖTILAISUUS 21.3.2022

Yhteenveto keskusteluista ja kysymyksistä

Yleisötilaisuuden esitykset tallennettiin. Tallennus ja esitykset pdf-muodossa ovat nähtävillä osoitteessa <https://www.ymparisto.fi/kajaaninluolakangastuulivoimaYVA>. Keskusteluosuutta ei tallennettu saavutettavuuslain takia ja siksi seuraavaan yhteenvetoon on koottu Otanmäen koululla ja Teams-etäyhteydellä osallistuneiden mielipiteitä ja kysymyksiä aihealueittain.

Melu

- Miksi melumallinnuksia ei tehdä nyt? V: Nykyiset voimalapaikat ovat alustavia. Seuraavaksi tehdään selvityksiä, joiden tulosten perusteella voimalasijoittelu voi muuttua. Mallinnukset tehdään, kun tietoa on kerätty tarpeeksi.
- Meluvaikutukset estäisivät rentoutumisen mökillä.
- Tekeekö ulkopuolinen puolueeton taho melumittaukset Piiparinmäen voimaloista? V: Kyllä, Kajaaniin kaupungin tuulivoimastrategiaan liittyvät mittaukset tulee tekemään Turun ammattikorkeakoulu.
- Piiparinmäellä myllyjen humina häiritsee metsästäjää.
- Äänimittaukset tulee tehdä joka puolelta, kuuluu kahden kilometrin päähän!
- Kuinka kova melu voi aiheutua? V: Ulkomelun ohjearvo on 40 dB, myös sisämelulle ja matalataajuiselle melulle on määritelty raja-arvot, jotka tulee alittaa.
- Miten toimitaan, jos melu ylittyy? V: Melumittauksin on selvitetty, että melumallinnukset ovat luotettavia eli niiden tulokset vastaavat hyvin rakennettujen voimalan äänen leviämistä. Mikäli meluarvot ovat liian korkeat,

suunnitteluvaiheessa voimaloita siirretään tai poistetaan. Mikäli voimalat on jo rakennettu ja meluvaikutuksia pitäisi rajoittaa, käytettäisiin ympäristöluvitusta.

- Tehkää melumallinnukset todellisille voimaloiden teholle, Piiparinmäessä tehty tehokkuudeltaan liian pienille voimaloille (vain 3 MW). V: Melumallinnukset tehdään suunnitteluvaiheessa mahdollisimman kovaäänisille voimaloille ja rakennuslupavaiheessa voimalatyypille, joka aiotaan rakentaa.

Maisemavaikutukset

- Oulujärvi on Kainuun helmi ja myllyjä näkyisi sinne paljon. V: Maisemavaikutusten arvioinnissa tehdään kuvasovitteita ja selvitys siitä, mihin voimaloita näkyisi ja kuinka monta. Kajaanin kaupungin tuulivoimastrategiassa selvitetään myös hankkeiden yhteisvaikutuksia maisemalle.
- Myllyjen korkeus jää nyt vähälle huomiolle. Ne on jopa 300 m korkeita! Näin korkeita ei Suomessa ole vielä missään rakennettu. Melu, näkyvyys ja muut haitat selvästi suurempia.
- Saaresjärveltä tulee tehdä voimaloiden näkemäanalyysit!

Asukaskysely

- Ketä asukaskuulemisessa kuullaan? V: Kyselyitä lähetetään 500 kpl hankealueen lähiasukkaille ja mikäli mahdollisen voimajohtoreitin läheisyyteen (esimerkiksi 300 metrin etäisyydellä) sijoittuu asutusta.
- Kuinka laajalle alueelle kyselyt lähetetään? V: Arviolta ainakin kolmen kilometrin päähän voimaloista.
- Miksi asukaskyselyt eivät ole tulleet perille? V: Asukaskyselyitä ei ole vielä lähetetty. Ne lähetetään kesän tai syksyn aikana, kun hankkeen suunnittelulle tarpeellista tietoa on saatu lisää. Kyselyistä tiedotetaan hankkeen sivuilla ja kyselyn voi pyytää lähettämään, jos sitä ei ole saanut. Kyselyt lähettää ulkopuolinen taho ja lähettäminen ei ole mahdollista, jos vastaanottajalla on markkinointikielto.
- Tuleeko mökkiläisille ja metsänomistajille kysely? Kysely lähetetään kaikille, joilla on lähialueella asuin- tai lomarakennus.

Luonto

- Miten tämä kun ollaan tekemässä "vihreää sähköä". Kuitenkin pitää ennallistaa alueita. Nyt hakataan satoja hehtaareja ja tehdään kymmeniä kilometrejä teitä.
- Metsäpeuroja on 100% varmasti alueella. Myös vasomishavaintoja vuosittain. Suurpetoja on alueella pysyvä kanta.
- Luolakankaan kaava-alueen rajaus menee Natura-alueen päälle. V: Hankealue rajautuu Ympäristöhallinnon paikkatiedon mukaisesti Natura-alueeseen, mutta rajaus tarkistetaan.
- Merikotkat muuttavat jo helmi-maaliskuussa. Muutonseuranta huhti-toukokuussa on liian myöhäinen ajankohta.
- Miksi tuulivoimapuistot saa mennä Natura-alueen halki, ainakin Metsälamminkankaan alle jäi 12 ha Natura-maata? V: Jokaisessa hankkeessa selvitetään,

mitkä sen vaikutukset olisivat läheisille Natura-alueille ja niiden suojeluarvoille. Luolakankaan hankkeessa valmistellaan Natura-arvio Talaskankaalle.

- Metsähanhien pesimäalueet jää noiden voimalahankkeiden vaikutusalueille. Halikinsuo, Joutensuo, Pöntönsuo on jo sekä Kaakkurilampien alue Saaresjärven länsipuolella.

Kiinteistöjen arvo

- Hankkeen pitää korvata kiinteistöjen arvon aleneminen. V: Taloustutkimus on tehnyt vastikään tutkimuksen, jossa selvitettiin tuulivoiman vaikutuksia asuinkiinteistöjen hintoihin Suomessa. Tutkimus osoittaa, että tuulivoimaloilla ei ole ollut vaikutusta hintoihin. (Linkki tiedotteeseen tutkimuksesta: <https://tuulivoimayhdistys.fi/ajankohtaista/tutkimukset-ja-julkaisut/tutkimukset/taloustutkimus-ja-fcg-tuulivoimalat-eivat-vaikuta-asuinkiinteistöjen-hintoihin>.)
- Minun mökki on Saaresjärven eteläpäässä. Matkaa 4,3 km ja kuuluu selvä humina koko ajan. Nyt kun on tulossa 3 aluetta lisää. Kysymys kuuluu kuka on korvaaja kiinteistön arvon alenemisesta? V: Uuden tutkimuksen mukaan tuulivoimahankkeilla ei ole Suomessa ollut vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin (katso edellinen kohta).

Talous

- Minkälaisia tuloja kaupungeille tulee näistä suunnitelluista voimaloista? Putoaako kuntalaisten veroprosentti? V: Luolakankaan kiinteistövero tuotto olisi kaupungille noin 250 000–300 000 euroa vuodessa. Lisäksi maanomistajille tulee maanvuokratuloja ja rakentaminen tuo työtä.

Muuta

- Minkälaisen ja suuruisen vakuuden toimija asettaa alueen ennallistamiselle? V: Vakuuksista on sovittu vuokrasopimuksissa. Jokaisesta voimalasta maksetaan vakuus.
- Mitä vakuudelle tapahtuu, jos hanke myydään? V: Vakuus on maanomistajan kanssa, eikä myyminen muuttaisi tilannetta.
- Ketä on kutsuttu seurantaryhmään? V: Kyläyhdistyksiä, metsästysseuroja, metsänhoitoyhdistyksiä ja muita paikallisia järjestäytyneitä toimijoita. Siskolle voi lähettää yhteystiedot, jos haluaa, että jotain tahoja lisätään seurantaryhmään.
- Oletteko miettineet sellaista jos tuulivoimalat tehtäisiin sinne missä tarvitaan sähköä lisää eikä meidän vastuksiksi tänne perukkaan.
- Miksi rakennetaan korpeen, jossa ei ole infraa? Miksei voimaloita voida rakentaa keskustan lähelle, vaan aina erämaa-alueille? Ovatko reuna-alueiden asukkaat Kajaanissa vähempiarvoisia? V: Hankealueiden sijoitteluun vaikuttaa moni asia. Riittävät etäisyydet ovat muiden muassa lähtökohtana.

Kajaanin kaupungille ja muille viranomaisille

- Mitkä tuulivoimastrategian vaihtoehdot ovat? V: Työ on meneillään. Nyt ollaan laatimassa erilaisia skenaarioita, mutta virallisia vaihtoehtoja ei ole vielä muodostettu.
- Mitä tarkoittaa maakuntakaavan tuulivoima-alueen seudullinen hanke? V: Raja seudulliselle hankkeelle on 10 voimalaa, sitä pienemmät hankkeet on mahdollista toteuttaa kuntakaavoituksella, ilman maakuntakaavamerkintää.
- Pieniä hankkeita rakennetaan holtittomasti.
- Kaupungin päättäjien ja virkamiesten pitäisi olla paikalla yleisötilaisuuksissa. V: nyt paikalla on virtuaalisesti ainakin Tea Heikkinen, joka on kaupunginhallituksen jäsen ja tuulivoimastrategiaohjausryhmässä. Hän jakaa tietoa kaupunginhallituksessa. Etäyhteydellä oli mukana myös ainakin yksi kaupunginvaltuutettu.
- Kysymys Tea Heikkiselle Teamsissä: Eikö tuulivoimastrategialla ole merkitystä? Tea Heikkisen vastaus: "Tuulivoimastrategiassa määritetään, millä perusteella tuulivoimahankkeita aletaan hyväksyä tai hylätä. Strategia on saatava valmiiksi, ennen kuin yhtään hanketta voidaan hyväksyä. Eli kyllä strategialla on merkitystä. Olen mukana sen valmistelussa, ja mielestäni siinä pitää huomioida erityisesti etäisyydet asutukseen ja mökkeihin. Oma kokemukseni on, että tuulivoimaloiden ääni kuuluu 6 km päähän."
- Mihin strategiatyöhön voi lähettää näkemyksiä? V: Palautetta voi lähettää osoitteeseen tea.heikkinen@lh.kajaani.fi, muille kaupunginhallituksen ja tuulivoimastrategian ohjausryhmän jäsenille sekä osoitteeseen kirsi.kyllonen@kajaani.fi.
- Miten Kajaanin päättäjät ovat aktiivisia kaavoittamaan tuulivoimaloita, mutta ei rantakaavoja ei olla valmiita kaavoittamaan, että joku halukas voisi rakentaa ja muuttaa pois keskikaupungista? V:Maankäyttöpoliittisen ohjelman päivitys on käynnistymässä. Siinä on ajatuksena helpottaa maaseudulle ja rannoille rakentamista.

Hankkeiden yhteisvaikutukset

- Miksi Kokkosuon hanke ei näy Luolakankaan kartoilla? V: Mukana on kaikki hankkeet, jotka ovat virallisesti käynnistyneet eli niiden kaavoitus on tullut vireille. Jatkossa mukaan otetaan muutkin hankkeet, jos kaupunginhallitus on päättänyt käynnistää niiden kaavoituksen ja kaavoitus on tullut vireille.
- Kajaanin eteläosiin on tällä hetkellä suunnitteilla lähes 200 tuulivoimalaa.
- Kun huomioidaan kaikki lähiseudun hankkeet, niin sinne on tulossa muutaman kymmenen kilometrin matkalle jopa 200-300 tuulimyllyä, joista suurin osa on näitä 300 metriä korkeita. Alue on siis yhtä suurta valtavaa tuulivoimateollisuusaluetta. Kaikki näkyy Oulujärvelle.
- Kajaaniin on suunnitteilla noin 200 tuulivoimalaa. Määrät löytyvät kaupunginhallituksen kaavoituskatsauksesta: [https://kajaani.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_2222022/Kaavoituskatsaus_2022\(25799\)](https://kajaani.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Kaupunginhallitus/Kokous_2222022/Kaavoituskatsaus_2022(25799))

Kysymyksiä, joihin ei ehditty tilaisuudessa vastata

- Minkä takia tuulivoimapuistojen ympäristövaikutuksia ei tehdä samaan aikaan? Vaikutukset koskevat kaikkia yhteisesti. V: Jokainen hanke etenee omaa vauhtiaan, mutta yhteisvaikutukset pitää jokaisessa hankkeessa selvittää.
- Tea Heikkinen: Onko asukaskyselyjä mahdollista lähettää "virallisena postina", jotta markkinointikiellot eivät haittaa? Tämä ei kuitenkaan ole mainospostia, vaan virallista, jokaista asukasta koskevaa viestintää. V: Tätä mahdollisuutta selvitetään.
- Tea Heikkinen: Löytösuon hanke puuttuu myös kartalta. Siitä on käynnistetty kaavoitus 22.2.2022. V: Hanke huomioidaan, kun se on tullut vireille.
- Minkä takia nauhoitus päätetään kun keskustelu alkaa? Jälkikäteen voidaan sanoa ettei tästä ole puhuttu. V: Saavutettavuuslain vuoksi.
- Parannetaanko tiestöä, tulee paljon raskasta liikennettä. Miten tuollaiset siivet saadaan kuljetettua Saaresmäen mutkaisella tiellä? V: Hanketoimija vastaa siitä, että tiestö on kuljetusten vaatimassa kunnossa. Hanketoimija vastaa myös tuulivoimapuiston tiestön kunnossapidosta koko hankkeen ajan.
- Onko Leppikyläntietä suunniteltu käytettäväksi rakentamisen aikana? V: Suunnittelussa ei olla vielä niin pitkällä, että pystyttäisiin sanomaan.
- Tuulimyllyn infraäänien vaikutus ulottuu paljon pitemmälle. Jopa noin 20 km:n. V: Myös matalataajuiset äänet mallinnetaan ja vaikutukset selvitetään.
- Onko jäävyiskysymykset otettu huomioon kaavasunnittelussa? V: Jokaisen kaavoitukseen osallistuvan päättäjän on arvioitava omalta kohdaltaan, onko jäävi osallistumaan päätöksentekoon.